

WYMAGANIA EDUKACYJNE
JĘZYK POLSKI – KLASA IV
Program nauczania języka polskiego: „Słowa na start” – Joanna Kostrzewa

Minimum wymagane do klasyfikacji:

Uczeń w każdym semestrze ma obowiązek napisania: co najmniej jednej pracy klasowej, co najmniej jednego sprawdzianu gramatycznego, co najmniej jednego dyktanda ortograficznego.

Obszar/umiejętność	2 – dopuszczająca	3 – dostateczna	4 – dobra	5 – bardzo dobra	6 – celująca
	Uczeń:	Uczeń spełnia wszystkie wymagania na ocenę dopuszczającą a ponadto:	Uczeń spełnia wszystkie wymagania na ocenę dostateczną a ponadto:	Uczeń spełnia wszystkie wymagania na ocenę dobrą a ponadto:	Uczeń spełnia wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą a ponadto:
Czytanie i rozumienie tekstu	Z pomocą odczytuje informacje podane wprost; wskazuje temat, bohaterów i najważniejsze wydarzenia.	Samodzielnie wyszukuje podstawowe informacje; określa temat i główną myśl prostszego tekstu.	Sprawnie wyszukuje informacje, określa temat i wyciąga podstawowe wnioski.	Analizuje tekst, łączy informacje i interpretuje znaczenia dosłowne oraz przenośne.	Samodzielnie i twórczo interpretuje tekst, dostrzega nieoczywiste związki i formułuje własne wnioski.
Teksty literackie i inne teksty kultury	Rozpoznaje podstawowe elementy utworu i odróżnia tekst literacki od użytkowego.	Rozpoznaje podstawowe cechy poznanych tekstów i wskazuje ich elementy.	Analizuje budowę i treść utworu, posługując się podstawową terminologią.	Porównuje różne teksty kultury i wyjaśnia funkcję ich środków wyrazu.	Samodzielnie interpretuje różne teksty kultury i dostrzega ich wzajemne związki.
Wiersz: wers, strofa, nastrój, podmiot mówiący, adresat	Rozpoznaje wers i strofę; z pomocą wskazuje osobę mówiącą.	Rozpoznaje podstawowe elementy budowy wiersza i określa nastrój.	Określa podmiot mówiący, adresata i uzasadnia nastrój utworu.	Analizuje sytuację liryczną i funkcję budowy wiersza.	Dokonuje samodzielnej, pogłębionej interpretacji wiersza, uwzględniając kontekst i środki wyrazu.
Środki stylistyczne: epitet, porównanie, rym, rytm	Rozpoznaje epitet, porównanie, rym lub rytm w prostym przykładzie.	Rozpoznaje poznane środki i określa ich podstawową funkcję.	Wyjaśnia funkcję środków stylistycznych w konkretnym utworze.	Interpretuje ich wpływ na nastrój i znaczenie tekstu.	Świadomie analizuje i twórczo wykorzystuje środki stylistyczne.
Narrator i bohater	Rozpoznaje narratora i bohatera; wskazuje podstawowe informacje o postaci.	Określa narratora i przedstawia podstawowe cechy bohatera.	Charakteryzuje bohatera, podając uzasadniające przykłady z tekstu.	Pogłębia charakterystykę, uwzględnia motywację i relacje bohatera.	Tworzy wieloaspektową charakterystykę i formułuje samodzielne wnioski interpretacyjne.
Legenda i baśń	Rozpoznaje legendę i baśń oraz wskazuje elementy fantastyczne.	Zna podstawowe cechy legendy i baśni, odróżnia realizm od fantastyki.	Rozpoznaje cechy gatunkowe i uzasadnia je przykładami.	Porównuje legendę i baśń oraz wyjaśnia rolę fantastyki i przesłania.	Samodzielnie interpretuje funkcję motywów i wartości w różnych tekstach.
Teatr i książka	Rozpoznaje podstawowe elementy teatru i budowy książki.	Wskazuje najważniejsze osoby i elementy związane z powstawaniem przedstawienia i książki.	Wyjaśnia funkcje podstawowych elementów spektaklu i książki.	Analizuje sposób oddziaływania teatru, ilustracji, typografii lub innych elementów książki.	Samodzielnie interpretuje środki wyrazu teatru i książki oraz porównuje różne realizacje dzieła.
Fleksja: rzeczownik	Rozpoznaje	Wskazuje pytania, rodzaj	Poprawnie odmienia	Sprawnie analizuje formy	Świadomie wykorzystuje

Obszar/umiejętność	2 – dopuszczająca	3 – dostateczna	4 – dobra	5 – bardzo dobra	6 – celująca
	Uczeń:	Uczeń spełnia wszystkie wymagania na ocenę dopuszczającą a ponadto:	Uczeń spełnia wszystkie wymagania na ocenę dostateczną a ponadto:	Uczeń spełnia wszystkie wymagania na ocenę dobrą a ponadto:	Uczeń spełnia wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą a ponadto:
i przymiotnik	rzeczownik i przymiotnik oraz z pomocą określa ich formy.	i podstawowe formy odmiany rzeczownika i przymiotnika.	i stosuje rzeczowniki oraz przymiotniki.	gramatyczne i wyjaśnia ich funkcję w zdaniu.	wiedzę o fleksji do precyzyjnego i poprawnego tworzenia wypowiedzi.
Fleksja: czasownik i przysłówki	Rozpoznaje czasownik i przysłówki; wskazuje podstawowe pytania.	Rozpoznaje formy czasownika oraz podstawowe funkcje przysłówka.	Poprawnie odmienia czasowniki w czasie teraźniejszym, przeszłym i przyszłym oraz stosuje przysłówki.	Wyjaśnia funkcję form czasownika i przysłówka w wypowiedzi.	Sprawnie wykorzystuje wiedzę gramatyczną do świadomego kształtowania tekstu.
Zdanie i jego typy	Rozpoznaje zdanie oznajmujące, pytające i rozkazujące.	Rozróżnia typy zdań i określa ich podstawową funkcję komunikacyjną.	Samodzielnie rozpoznaje i tworzy różne typy zdań adekwatnie do sytuacji.	Wyjaśnia, jak typ zdania wpływa na intencję i sposób komunikowania się.	Świadomie dobiera konstrukcje zdaniowe do celu, odbiorcy i sytuacji.
Podmiot i orzeczenie	Rozpoznaje podmiot i orzeczenie w prostych zdaniach.	Określa pytania i funkcje podmiotu oraz orzeczenia.	Poprawnie wskazuje główne części zdania i wyjaśnia ich zależności.	Analizuje budowę zdania i wykorzystuje wiedzę w samodzielnym pisaniu.	Samodzielnie analizuje bardziej złożone konstrukcje i świadomie wykorzystuje je stylistycznie.
Fonetyka: litera, głoska, sylaba	Rozróżnia literę i głoskę; dzieli proste wyrazy na sylaby z pomocą.	Rozpoznaje samogłoski, spółgłoski i poprawnie dzieli wyrazy na sylaby.	Sprawnie dokonuje podstawowej analizy fonetycznej i stosuje zasady przenoszenia wyrazów.	Wyjaśnia różnice między zapisem a wymową w poznanym zakresie.	Samodzielnie analizuje trudniejsze przykłady i poprawnie uzasadnia rozwiązania.
Ortografia	Stosuje podstawowe zasady pisowni ó/u, rz/ż, ch/h oraz nie z poznanymi częściami mowy, popełniając liczne błędy.	Stosuje poznane reguły w typowych przykładach, choć popełnia błędy.	Na ogół poprawnie stosuje zasady ortograficzne i potrafi wykorzystać je w pisaniu.	Pisze poprawnie i świadomie uzasadnia stosowane reguły.	Pisze niemal bezbłędnie, samodzielnie wyjaśnia reguły i poprawia własne błędy.
Wielka litera i zapis tytułów	Z pomocą stosuje wielką literę w imionach, nazwiskach, nazwach miejsc i tytułach.	Poprawnie zapisuje podstawowe nazwy własne i tytuły.	Sprawnie stosuje poznane zasady w samodzielnich wypowiedziach.	Wyjaśnia zastosowanie wielkiej litery i dostrzega najczęstsze pułapki.	Samodzielnie kontroluje poprawność zapisu i wyjaśnia reguły w nietypowych przypadkach.
Interpunkcja i zapis dialogu	Stosuje kropkę, znak zapytania i wykrzyknik w prostych zdaniach.	Poprawnie stosuje podstawowe znaki końca zdania i poznane zasady cudzysłowu.	Stosuje interpunkcję w samodzielnich wypowiedziach i poprawnie zapisuje cytowany tytuł/tekst.	Świadomie dobiera znaki interpunkcyjne do intencji wypowiedzi i kontroluje poprawność zapisu.	Bezbłędnie stosuje poznane zasady i potrafi wyjaśnić funkcję znaków interpunkcyjnych.
Notatka, pozdrowienia i podziękowania	Podejmuje próbę napisania krótkiej formy użytkowej.	Tworzy prostą notatkę, pozdrowienia lub podziękowania zgodnie z podstawowym	Samodzielnie tworzy poprawną formę, zachowując jej cel i podstawową kompozycję.	Dostosowuje język i formę do odbiorcy oraz sytuacji.	Tworzy samodzielne, oryginalne i w pełni funkcjonalne wypowiedzi użytkowe.

Obszar/umiejętność	2 – dopuszczająca	3 – dostateczna	4 – dobra	5 – bardzo dobra	6 – celująca
	Uczeń:	Uczeń spełnia wszystkie wymagania na ocenę dopuszczającą a ponadto:	Uczeń spełnia wszystkie wymagania na ocenę dostateczną a ponadto:	Uczeń spełnia wszystkie wymagania na ocenę dobrą a ponadto:	Uczeń spełnia wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą a ponadto:
		wzorem.			
Opis postaci i przedmiotu	Z pomocą podaje podstawowe informacje i cechy opisywanego obiektu.	Tworzy prosty opis, zachowując podstawowy porządek informacji.	Tworzy spójny, uporządkowany opis i stosuje odpowiednie słownictwo.	Rozbudowuje opis, dobiera precyzyjne określenia i stosuje środki stylistyczne.	Tworzy barwny, oryginalny opis, świadomie kształtując styl i sposób prezentacji.
Plan wydarzeń	Z pomocą układa najważniejsze wydarzenia w kolejności.	Tworzy ramowy plan wydarzeń.	Samodzielnie sporządza ramowy i szczegółowy plan, zachowując logiczny porządek.	Sprawnie selekcjonuje wydarzenia i formułuje krótkie, rzeczowe punkty.	Tworzy przejrzysty plan i wykorzystuje go świadomie do budowania własnej wypowiedzi.
Opowiadanie bez dialogu	Podejmuje próbę napisania krótkiego opowiadania.	Tworzy opowiadanie z zachowaniem podstawowej kompozycji i kolejności wydarzeń.	Pisze spójne opowiadanie z wyraźnym początkiem, rozwinięciem i zakończeniem.	Tworzy rozbudowane i urozmaicone opowiadanie, stosując opisy, emocje i różnorodne środki językowe.	Tworzy oryginalne, przemyślane opowiadanie, świadomie kształtując narrację, nastrój i styl.
Komunikacja i grzeczność językowa	Rozpoznaje nadawcę i odbiorcę; zna podstawowe zasady kulturalnej komunikacji.	Rozróżnia sytuację oficjalną i nieoficjalną oraz język mówiony i pisany.	Dostosowuje formę wypowiedzi do odbiorcy, sytuacji i celu; stosuje zasady grzeczności.	Wyjaśnia znaczenie intencji, stosowności i grzeczności językowej w różnych sytuacjach.	Samodzielnie analizuje komunikaty, dostrzega niestosowność lub manipulację i proponuje kulturalne rozwiązania.
Samokształcenie, źródła i kultura cyfrowa	Korzysta ze wskazanych źródeł z pomocą nauczyciela.	Wyszukuje proste informacje w książce i w bezpiecznych źródłach internetowych.	Selekcjonuje podstawowe informacje i korzysta ze słowników, książek oraz wiarygodnych źródeł.	Porównuje informacje z kilku źródeł, odróżnia fakt od opinii i przestrzega zasad higieny cyfrowej.	Samodzielnie poszukuje, ocenia i syntetyzuje informacje, rozwija zainteresowania, dba o wiarygodność źródeł i prawa autorskie.